

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 13 marca 2014 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Zbliżanie ustawodawstw — Dyrektywa 2006/95/WE — Pojęcie sprzętu elektrycznego — Oznakowanie zgodności CE — Osłony do wielobiegunowych złącz wtykowych

W sprawie C-132/13

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Landgericht Köln (Niemcy) postanowieniem z dnia 12 marca 2013 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 18 marca 2013 r., w postępowaniu:

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV Frankfurt am Main

przeciwko

ILME GmbH,

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: A. Borg Barthet, prezes izby, E. Levits (sprawozdawca) i M. Berger, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,

sekretarz: A. Impellizzeri, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 29 stycznia 2014 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs przez H.J. Ruhla i M. Bohnera, Rechtsanwälte,
- w imieniu ILME GmbH przez U. Blumenrödera, Rechtsanwalt,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez M. Nolla-Ehlersa oraz G. Zavvosa, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wyduje następujący

* Język postępowania: niemiecki.

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy interpretacji niektórych przepisów dyrektywy 2006/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz.U. L 374, s. 10).
- 2 Wniosek ten złożono w ramach sporu pomiędzy Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV Frankfurt am Main (centrum do spraw zwalczania nieuczciwej konkurencji we Frankfurcie nad Menem, zwanym dalej „Zentrale”) i ILME GmbH w przedmiocie umieszczenia oznakowania CE na osłonach wielobiegunowych złącz wtykowych przeznaczonych do użytku przemysłowego.

Ramy prawne

Dyrektywa 2006/95

- 3 Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2006/95 termin „sprzęt elektryczny” oznacza każdy sprzęt przeznaczony do użytku przy napięciu z zakresów między 50 V a 1000 V dla prądu przemiennego oraz między 75 V a 1500 V dla prądu stałego.
- 4 Artykuł 2 ust. 1 wspomnianej dyrektywy stanowi:
„Państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia, że [by] sprzęt elektryczny może [mógł] być wprowadzony na rynek tylko wówczas, gdy po skonstruowaniu go zgodnie z zasadami dobrej praktyki inżynierskiej w zakresie zagadnień bezpieczeństwa obowiązujących na terenie [Unii Europejskiej] nie zagraża bezpieczeństwu osób, zwierząt domowych i mienia, po tym jak został właściwie zainstalowany, jest utrzymywany i użytkowany zgodnie z przeznaczeniem”.
- 5 Artykuł 8 ust. 1 rzeczonyj dyrektywy przewiduje, że:
„Przed wprowadzeniem na rynek na sprzęcie elektrycznym musi zostać umieszczone oznakowanie CE przewidziane w art. 10, które wskazuje na jego zgodność z przepisami niniejszej dyrektywy, łącznie z procedurą oceny zgodności opisaną w załączniku IV”.
- 6 Artykuł 10 ust. 1 omawianej dyrektywy ma następujące brzmienie:
„Oznakowanie CE, o którym mowa w załączniku III, umieszczane jest przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela ustanowionego [w Unii] na sprzęcie elektrycznym lub, jeśli nie jest to możliwe, na opakowaniu, na instrukcji obsługi lub na karcie gwarancyjnej, w sposób widoczny, czytelny i nieusuwalny”.
- 7 Załącznik II do dyrektywy 2006/95 wyłącza z jej zakresu stosowania pewien sprzęt i pewne szczególne zjawiska elektryczne.
- 8 W załączniku III opisane jest wymagające umieszczenia oznakowanie „CE” oraz elementy składowe deklaracji zgodności CE.
- 9 Załącznik IV do tej dyrektywy zawiera uregulowania dotyczące zasad wewnętrznej kontroli produkcji sprzętu elektrycznego.

Rozporządzenie (WE) nr 765/2008

- 10 Zgodnie z art. 30 ust. 3 i 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218, s. 30):

„3. Umieszczając oznakowanie CE lub zlecając jego umieszczenie, producent wskazuje, że przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zgodność produktu ze wszystkimi obowiązującymi wymaganiami określonymi w odnośnym [...] prawodawstwie harmonizacyjnym [Unii] określającym warunki takiego znakowania.

4. Oznakowanie CE stanowi jedyne oznakowanie stwierdzające zgodność produktu z obowiązującymi wymaganiami odnośnego [...] prawodawstwa harmonizacyjnego [Unii] określającego warunki takiego znakowania”.

Wytyczne w sprawie stosowania dyrektywy 2006/95

- 11 W sierpniu 2007 r. Komisja Europejska sporządziła wytyczne w sprawie stosowania dyrektywy 2006/95 (zwane dalej „wytycznymi”).
- 12 Przypis 8 wytycznych przewiduje:

„Pojęcie »sprzętu elektrycznego« nie zostało zdefiniowane w dyrektywie i w związku z tym należy je interpretować w jego uznanym w skali międzynarodowej znaczeniu. W „Międzynarodowym słowniku elektrotechnicznym” Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC) pojęcie sprzętu elektrycznego jest definiowane w następujący sposób: „Produkt wykorzystywany w celu wytwarzania, przemiany, przesyłania, rozdzielania lub stosowania energii elektrycznej, na przykład maszyny, transformatory, urządzenia łączeniowe i sterownicze, urządzenia pomiarowe, urządzenia ochronne, kable, przewody, elektryczny sprzęt użytkowy”.

- 13 Punkt 9 wytycznych przewiduje, że podstawowe części składowe sprzętu elektrycznego mogą być objęte zakresem stosowania dyrektywy 2006/95/WE, jeśli ich bezpieczeństwo może zostać ocenione zgodnie z dyrektywą już przed ich montażem w sprzęcie elektrycznym, o ile one same mieszczą się w kategorii „sprzęt elektryczny” w rozumieniu rzeczony dyrektywy
- 14 Wspomniany punkt wyjaśnia, że bezpieczeństwo niektórych rodzajów części elektrycznych zaprojektowanych w celu zamontowania ich jako części składowych w innych urządzeniach elektrycznych zależy w dużym stopniu od sposobu, w jaki części te są montowane w ukończonym produkcie. Zgodnie z przypisem 13 wytycznych do kategorii części elektrycznych zaliczają się zwłaszcza elementy czynne takie jak obwody zintegrowane, tranzystory, diody, prostowniki, triaki, tyrystory GTO, tranzystory IGBT i półprzewodniki optyczne, elementy biernie, takie jak kondensatory, cewki indukcyjne, oporniki i filtry, oraz składniki elektromechaniczne, takie jak elementy łączące, mechaniczne urządzenia bezpieczeństwa zamontowane w sprzęcie, przekaźniki z połączeniami dla obwodów drukowanych i mikrokomutatory.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 15 ILME GmbH sprzedaje w Niemczech wielobiegunowe złącza wtykowe produkowane we Włoszech przez ILME SpA.

- 16 Części składowe złącza wtykowego wybiera klient, w zależności od swych potrzeb. Po dostarczeniu różnych części składowych klient samodzielnie je montuje.
- 17 Na osłonach złącz wtykowych umieszczone jest oznakowanie CE przewidziane w załączniku III do dyrektywy 2006/95. Deklaracja zgodności CE dotycząca tego oznakowania odnosi się jednak nie do złącz wtykowych znajdujących się w tychże osłonach, lecz do rzeczonych osłon.
- 18 Według Zentrale umieszczenie oznakowania CE nie jest uzasadnione, ponieważ odnosi się ono wyłącznie do osłon i w konsekwencji nie zapewnia żadnej gwarancji w zakresie bezpieczeństwa zmontowanych złącz wtykowych. Oznakowanie to może wprowadzać w błąd klienta i w konsekwencji w okolicznościach postępowania głównego stanowić naruszenie krajowych przepisów zabraniających nieuczciwej konkurencji.
- 19 Jako że zgodnie z krajowymi przepisami transponującymi dyrektywę 2006/95 każdy sprzęt elektroniczny musi być opatrzony oznakowaniem CE, nasuwa się pytanie, czy rozpatrywane w postępowaniu głównym osłony zaliczają się do tego sprzętu.
- 20 W wyniku wniesionej przez Zentrale skargi o zaniechanie i uznawszy, że rozstrzygnięcie sporu w postępowaniu głównym zależy od interpretacji wspomnianej dyrektywy, Landgericht Köln (sąd regionalny w Kolonii) postanowił zawiesić postępowanie i przedłożyć Trybunałowi następujące pytanie prejudycjalne:
- „Czy art. 1, 8 i 10 oraz załączniki II–IV do dyrektywy [2006/95] należy interpretować w ten sposób, że osłony, jako części składowe wielobiegunowych złączy wtykowych przeznaczonych do użytku przemysłowego, nie muszą być opatrzone oznakowaniem CE?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 21 Poprzez swe pytanie prejudycjalne sąd odsyłający stara się w istocie ustalić, czy art. 1 dyrektywy 2006/95 należy interpretować w ten sposób, że osłony wielobiegunowych złączy wtykowych przeznaczonych do użytku przemysłowego takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym objęte są pojęciem „sprzętu elektrycznego” w rozumieniu tego przepisu i w konsekwencji muszą być opatrzone oznakowaniem CE.
- 22 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że oznakowanie CE może być umieszczane wyłącznie na produktach, dla których jest to przewidziane na mocy szczegółowych przepisów harmonizacyjnych Unii, oraz nie może być umieszczane na żadnych innych produktach. Konsekwencją innego rozwiązania byłoby bowiem powstanie zagrożenia pomyłką co do znaczenia rzeczowego oznakowania (wyrok z dnia 21 października 2010 r. w sprawie C-185/08 Latchways i Eurosafe Solutions, Zb.Orz. s. I-9989, pkt 63).
- 23 W tym zakresie zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy 2006/95 sprzęt elektryczny musi być opatrzony oznakowaniem CE.
- 24 Należy jednak zauważyć, że omawiana dyrektywa nie definiuje pojęcia sprzętu elektrycznego. Po pierwsze, art. 1 rzeczony dyrektywy określa zakresy napięcia, w jakich ów sprzęt jest przeznaczony do użytku. Po drugie, w załączniku II do tej dyrektywy wymienione są rodzaje sprzętu elektrycznego i szczególne zjawiska wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2006/95.
- 25 W przepisie 8 wytycznych Komisja wysnuwa z tego braku definicji wniosek, iż pojęcie sprzętu elektrycznego należy rozumieć w sposób uznany w skali międzynarodowej.

- 26 W rzeczonym przepisie wspomina się w szczególności o definicji znajdującej się w międzynarodowym słowniku elektrotechnicznym IEC, zgodnie z którą sprzętem elektrycznym jest „produkt wykorzystywany w celu wytwarzania, przemiany, przesyłania, rozdzielania lub stosowania energii elektrycznej”.
- 27 W niniejszej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że rozpatrywane w postępowaniu głównym osłony są częściami składowymi wielobiegunowych złącz wtykowych przeznaczonych do użytku przemysłowego, albowiem stanowią ich zewnętrzną powłokę. W tym zakresie wspomniane osłony pełnią główną funkcję, która polega na zapewnianiu wzajemnej fizycznej i elektrycznej izolacji różnych kabli oraz zewnętrznej izolacji tych kabli poprzez uziemienie.
- 28 Z uwagi na te cechy należy uznać, że rozpatrywane w postępowaniu głównym osłony są objęte pojęciem „sprzętu elektrycznego” w rozumieniu dyrektywy 2006/95, albowiem pełnią nie tylko funkcję estetyczną i polegającą na ochronie ich zawartości, lecz również zapewniają bezpieczne połączenie elementów elektrycznych i w ten sposób przyczyniają się do przesyłania energii elektrycznej.
- 29 W konsekwencji jeżeli osłony te są zgodne z przewidzianymi przez tę dyrektywę normami bezpieczeństwa, to należy umieścić na nich oznakowanie CE.
- 30 Sąd odsyłający kwalifikuje jednak rzeczono osłony jako części składowe urządzeń elektrycznych, którymi są wielobiegunowe złącza wtykowe przeznaczone do użytku przemysłowego.
- 31 Zentrale uważa, że zgodność omawianych osłon z wymaganiami w dziedzinie bezpieczeństwa nie może zostać sprawdzona przed całkowitym montażem wielobiegunowych złącz wtykowych, ponieważ osłony te stanowią ich części składowe.
- 32 W tym względzie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 30 ust. 3 i 4 rozporządzenia 765/2008 umieszczając oznakowanie CE stanowiące jedyne oznakowanie stwierdzające zgodność produktu z obowiązującymi wymaganiami odnośnego prawodawstwa harmonizacyjnego UE określającego warunki takiego znakowania, jego producent wskazuje, że przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zgodność tego produktu z jego wymaganiami.
- 33 Artykuł 2 ust. 1 dyrektywy 2006/95 przypomina w istocie, że na rynek wprowadzony może być jedynie sprzęt elektryczny niezagrożący bezpieczeństwu osób i mienia.
- 34 Tym samym oznakowanie CE nie może być umieszczone na części składowej stanowiącej sprzęt elektryczny, którego bezpieczeństwo zależy głównie od sposobu jej zamontowania w końcowym urządzeniu elektrycznym. W takich bowiem okolicznościach, po pierwsze, umieszczenie oznakowania CE na tejże części składowej mogłoby wprowadzić w błąd użytkownika tego urządzenia, ponieważ jakość tej części składowej nie przesądza o bezpieczeństwie urządzenia elektrycznego, w którym jest zamontowana. Po drugie, wspomniany montaż mógłby prowadzić do zmiany wcześniej stwierdzonej zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa samej części składowej, jak też zmiany zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa urządzenia elektrycznego, w którym zamontowana jest dana część składowa.
- 35 W tym względzie należy, po pierwsze, podkreślić, że jeżeli sprzęt elektryczny jako część składowa przeznaczona do zamontowania w urządzeniu elektrycznym ma cechy własne, które mogą być skontrolowane pod kątem wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa, należy uznać, że umieszczenie oznakowania CE jest uzasadnione.

- 36 W sprawie w postępowaniu głównym do sądu odsyłającego należy ustalenie, czy – w szczególności w świetle okoliczności, że rozpatrywane w postępowaniu głównym osłony umożliwiają wzajemną izolację kabli oraz złącz na zewnątrz za pomocą mechanizmu uziemiającego – osłony te, jako takie i niezależnie od faktu, iż są zamontowane w innym sprzęcie elektrycznym, mogą być faktycznie zbadane pod kątem wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa.
- 37 Ponadto w odniesieniu do ryzyka wprowadzenia użytkowników w błąd, co może być spowodowane oznakowaniem omawianych osłon, z postanowienia odsyłającego wynika, że rozpatrywane w postępowaniu głównym złącza wtykowe są dostarczane w oddzielnych częściach, przez co użytkownik musi je sam zmontować. W konsekwencji nie można uważać, że oznakowanie osłony odnosi się do całego złącza wtykowego.
- 38 Po drugie, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 2 dyrektywy 2006/95 zgodność sprzętu elektrycznego z wymaganiami bezpieczeństwa oceniana jest po tym, jak został właściwie zainstalowany oraz jest utrzymywany i użytkowany zgodnie ze swym przeznaczeniem.
- 39 Zważywszy, po pierwsze, że osłony rozpatrywane w postępowaniu głównym są zgodne z wymaganiami w dziedzinie bezpieczeństwa, pod kątem których zostały skontrolowane, i po drugie, że ich właściwe oraz zgodne z przeznaczeniem zamontowanie w wielobiegunowych złączach wtykowych nie może doprowadzić do zmiany ich zgodności z tymi wymaganiami, to stosowanie ich jako części składowej urządzenia elektrycznego nie może skutkować podważeniem zakwalifikowania ich jako „sprzętu elektrycznego”.
- 40 Z ogółu powyższych uwag wynika, że na pytanie zadane przez sąd odsyłający należy odpowiedzieć, iż art. 1 dyrektywy 2006/95 należy interpretować w ten sposób, że osłony wielobiegunowych złączy wtykowych do użytku przemysłowego, takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, są objęte pojęciem „sprzętu elektrycznego” w rozumieniu tego przepisu i w konsekwencji muszą być opatrzone oznakowaniem CE, pod warunkiem że ich właściwy i zgodny z przeznaczeniem montaż w żadnym wypadku nie zmienia ich zgodności z wymaganiami w dziedzinie bezpieczeństwa, pod kątem których zostały skontrolowane.

W przedmiocie kosztów

- 41 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 1 dyrektywy 2006/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia należy interpretować w ten sposób, że osłony wielobiegunowych złączy wtykowych do użytku przemysłowego, takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, są objęte pojęciem „sprzętu elektrycznego” w rozumieniu tego przepisu i w konsekwencji muszą być opatrzone oznakowaniem CE, pod warunkiem że ich właściwy i zgodny z przeznaczeniem montaż w żadnym wypadku nie zmienia ich zgodności z wymaganiami w dziedzinie bezpieczeństwa, pod kątem których zostały skontrolowane.

Podpisy